

ÖTEZER MÉRFÖLD NYUGAT MAGYARJAI KÖZÖTT...

A prérók Debrecenjétől Sokhalom iskolavárosáig

A whitewood-kapovári első pontonok telepét elhagyva, második nagy bevándorlósegéret két hadszállásos eskü utunkba: Stockholm és Kipling. Mindkettőnek van becsületös magyar neve, tehát inkább ezeket használjuk. A Kiplingtől főleg déli irányban telepedett magyarok Békévár nevet adták a vidéknek, a tényleg sok kis halommal dicsekedő Stockholmot — legalább is a magyarok nyelven — "Sokhalom" lett, amikor 1923-ban a telep fennállásának negyedszázados évfordulóját ünnepelekték olyan fénytel, amilyenre eddig alig volt példa a nyugati rónakon.

Sokhalom magyarságát általában a megállapodás jellemzi. Talán nem a legnépesebb magyar telep ez Nyugat-Kanadában, de a vasúthoz való közelsége, a telepek nagyzerű együttesüködése, társadalmi szempontból valószínűleg a legparádicsom jellegű városka vidékére. Sajnos ezt jelenleg csak az a kellemetlen körülmény zavarja, hogy az aránylag gyengébb minőségű talaj és

főleg az utóbbi három év folyamán elmaradt tavaszi esőzések következtében gazdasági szempontból nagy erőfeszítéseket kell magyarjainknak tenniük, hogy a telep jellegzetesen magyar kulturális színvonalát fenntarthassák.

Pedig ha valamiről nem szabad megelégednünk, akkor ez a stockholmi, azaz bocsánat — sokhalmi iskolaváros szelleme. Mert a sokhalmi magyarságnak "ulajdonképpen nem Stockholm város — a vasútállomás, néhány üzlet, raktár és lakóház — a valódi központja, hanem a városból mintegy fél mérföldnyire északra elterülő "Sokhalom" iskolaváros: a Szent Erzsébet katolikus templom és környéke. Sokhalom ugyanis nemcsak templommal és Hall-al dicsekedhetnek a magyarok, hanem egy hatalmas telek-tömbdel is, amelyen többek között téglaépült emeletes magyar iskola és az iskolaváros zárójára áll. Ilyen pedig sehol másutt nincs egész Magyar-Kanadában.

A távol nyugati és északi műszaki körülmények révén közszerepet

nek örvendő Dr. Sántha Pál, a telepplébánosa és jelenlegi nagy szerd helyettese, Ft. Ecker Jenő jézusársági atya áldásos működése, tehát a templom mellett olyan nevelési eszközök rendelkeznek Sokhalom, amelyek még nagy kihatása lehet a kanadai magyar élet kialakulására. Azok pedig, akik Sokhalomtól különböző fontos szellemi központtá teszik: a Szociális Testvérek Társasága mindenütt dél felé tett szűrkeruhás nővérei, Nincs Saskatchewanban az a magyar telep — fel egészen az utatallal megáldott északi homesteadek vidékéig, ahova el ne vitte volna ezeket az áldozatos lelki magyarságnővéreket a férfiaknak is dicséretre való komoly hivatás. Ennek a felbecsülhetetlen értékű munkának eredményeképpen számtalan helyen tanult meg magyarul írni, olvasni, érezni, gondolkodni és — imádkozni olyan kis emberpalánkokat, akiket máshol nem elnyelt volna magyar szempontból a pionírelt ezernyi szenvedése...

A legélénkebb társadalmi életet azonban elvitatlanul Békéváron élők az emberek. Itt Kipling városától még messzebb több mérföldnyire telepítettek meg magyarjaink. Ugyogy a városban csupán néhány régi üzlettel és a nyugatkanadai

augusztus 3-án szomorú ózveggye megjegyzése szerint valahogy nyelvi nehézen indult a munkájuk. Talán érte, hogy baj érte, aha nem élt volna benne a kötelességtudás: bizonyára ott is máfád. A Detroit-Windsor alatti River tunelben dolgozott. Hétfőn leszedte az alagut menyleteinek vasajtoit hogy szigetelje az átszivárgó nedvességet. A "tunel" forgalma miatt teherautók állva szedgette le az ajtókat a menyleteiről a rakta egymásra. Közben megelégedett, hogy már az alagut végén van s hogy a ki vezető út meredeknek megy és kanyarodik. Amint tehát a sebesen haladó teherautón állva, kanyarodtak a kijáratból, a vasajtók lecsusztak s az azokon álló magyar munkás hanyatvágódt a tunel követein. A szerencsétlenség következtében agyarázkodást s koponyarepedést kapott és ezenkívül több helyen megsérült. Az orvosok tudták mindjárt, hogy nincs mentés, de bánatos ózveggye remélte a feigyógyulást, csak harmadnap, midőn a kórházba hivatták segítette férje halálát.

baptisták lelkes vezére: Tiszt. Tatter Vilmos adják tulajdonképpen Kipling magyar jellegét. Békévár tehát az igazi központ. Itt is a református és a baptista templom, valamint a Magyar Hall állanak a társadalmi mozgalmak központjában. A baptisták működéséről nemrég hosszabb cikkben emlékeztünk meg abból az alkalomból, hogy egész Kanada baptista kiküldöttjei Békéváron tartották konferenciájukat, mely épületes eredménnyel zárult. A kanadai magyar Debrecen-kéttornyú református temploma pedig — az egyetlen ilyen Magyar-Kanadában! — nem egy országos magyar mozgalmannak ringatta bölcsőjét és Tiszt. Kovács János vezetésével a békévári kálvinisták már a régi "jó" világban is számtalanszor kivették részüket a közéleti szereplésből.

Két magyart gyászol Windsor

Weisz Berci halott: ez a megdöbbentő hír terjedt el Windsor magyarjai közt augusztus hó 7-én. Megdöbbentő, mert Weisz Berci a windsori magyarok régebbi közül való, ismerte és tisztelte őt a magyarság apraja nagyja. S meg is érdemelte a tiszteletet, mert jóra való, talpig becsületes és törekvő ember itt az idegenben a magyar munkás jó nevet szolgált. Mint előmunkás mindenkire tudott vigyázni, mindenkit figyelmeztetni, hogy ott ne álljon, oda ne menjen, mert baj ér s nem egyszer magával szemben ez elővigyázatosságról megelégedett. Így érte a baj.

Augusztus hó 3-án szomorú ózveggye megjegyzése szerint valahogy nyelvi nehézen indult a munkájuk. Talán érte, hogy baj érte, aha nem élt volna benne a kötelességtudás: bizonyára ott is máfád. A Detroit-Windsor alatti River tunelben dolgozott. Hétfőn leszedte az alagut menyleteinek vasajtoit hogy szigetelje az átszivárgó nedvességet. A "tunel" forgalma miatt teherautók állva szedgette le az ajtókat a menyleteiről a rakta egymásra. Közben megelégedett, hogy már az alagut végén van s hogy a ki vezető út meredeknek megy és kanyarodik. Amint tehát a sebesen haladó teherautón állva, kanyarodtak a kijáratból, a vasajtók lecsusztak s az azokon álló magyar munkás hanyatvágódt a tunel követein. A szerencsétlenség következtében agyarázkodást s koponyarepedést kapott és ezenkívül több helyen megsérült. Az orvosok tudták mindjárt, hogy nincs mentés, de bánatos ózveggye remélte a feigyógyulást, csak harmadnap, midőn a kórházba hivatták segítette férje halálát.

Elhunyt közszerepetben élt honfitársunk hét évvel ezelőtt vándorolt Kanadába a Szabolcs megyei Vencsellő községből. A "Windsor és környéke" magyar egyesület alapító tagja volt, mely egyesületnél több tisztviselést töltött be 1926 óta. "One of the best" — így ismerték és főnökkel, munkatársával és mi, kik 7 év óta együtt rőtök vele az idegen földnek göröngyös útjait. Eltávoztott, kidőlt a sorsból e hatalmas, büszke férfi-tölggy. És ma itt állunk némán, fájdalomtól összeszorult szívvel frissen hantolt sír-ágya felett, hogy egy imát és búcsusójt mondjunk... Pár szót... a lelkünkben fakadt őszinte hitünk és igaz részvétünk pár sávó vizsgásvázat a szenvedések sulyától megtört és egy új remény jelét viselő mérhetlen fájdalomnak enyhítéseként.

Temetése hétfőn augusztus 10-én volt megtartva saját otthonából, 1516 Janette Avenue, valamint a róm. kat. templomból, ahol Ft. Matty János plébános mondott fejle és szentmisét és honnét nagyszámú résztvevők utolsó pihenésére a St. Alphonsus temetőbe. Klein Jenő

Barta János is halott. Vele szombaton augusztus hó 8-án

Haszon, Szórakozás, Öröm, Dicsőség

En a négy szó az igazi mozgatója minden emberi cselekedetünknek. A munkás lassá várad, dolgozik reggeltől napestig, hogy előteremtesse a mindennapi megélhetéshez szükséges jogvedelmét. Az ilyen robotmunka fátáradtága azonban legfeljebb anyagi gondnérkülly nyugodt megélhetést eredményez, holott az ember őrszere is vágyik az életben. Embert természetünkben rejlik tehát olyan munkák vézése is, melyre nem a megélhetés kényszerítése, hanem sokkal inkább a munka élvezete által szerzett örömet őstőlős bennünk. A robotmunkát az anyagi hasonlert, az élvezeti munkákat azonban szórakozásból végezzük. Az ilyen sportszerű munka azonban sokszor szép anyagi hasonnal is jár és az élvezetet nyújtó szórakozás örömet dicsőséggel is teteli. Ezt bizonyítja az augusztus 19-19-én Winnipegben megtartott Weston Agricultural Society rendező évi kiállításán. Ft. Farkas Imre és neje magyar honfitársaink esete is.

és gazdasági szakértők figyelmét is teljes mértékben magára vonta Mrs. Farkas és több oldalról nyert külön elismerést, míg Farkas Imre földpárika kőlé-ágya a gazdasági akadémiá produktumánál is különbözött bizonyult. Mrs. Farkas még az ugynevezett angol különlegességekkel "cake és pie"-okkal is elnyert három második és egy harmadik díjat a piacítás mesterei, az angolk elől. Lehetőség, hogy ezeknek az elkészítébe a moztán kánkaiul megleghen nem volt éppen valami kellemes szórakozás, de ahhoz már nem férhet kétség, hogy Mr. Farkas is nagy élvezettel fogyasztotta a dínyertes cukrász remekeket. Választás egészségükre, hogy a jövő évi kiállításán még nagyobb dicsőséget szerezhessenek a magyar kertészeti

soha többé... Astán újra élénk lehetnek most pogányul agyamban, Istenem miért kell utolsó utjára kísérni barátunkat: Sebők Józsefet! Azt a lelkes magyar ifjút, akit velünk együtt száműzték szülőföldünkből Erdélyből. Aki ott állott a vártán és csengő kacagással serkentette életre sápadt ajku magyar barátait, aki az égnei szeget szította, panaszos tekintetét és tavaszosan masirozott előttünk vígan dalolta.

Mióta hazánkat földarabolták a gyűlölt ellenség rablógájában mint katonának kellett élnie a végén kiüzve, eltaszítva, messze-messze még itt Kanadában is arra tanított bennünket, hogy távolból is szeressük szegény szülőföldünket. Csak legalább ősz volna, hogy látva a virágok hervadását, a sarga és piros levelek lassu hullását a természet intézkedéseire reádöbbenve bele tudnánk nyugodni az elmúlásba. Te, aki a rajongója voltál, a művészet szerelmese. És a kegyetlen sora ugy hozta magával, hogy éppen őt, aki a természet és a művészetek rajongója volt megölte a művészet eszköze. De lázong bennünk a vér, mert még tavasz után nyár dereka van és aranyport permetez a mélységes láthatárról a nap a magyar anyaföldre és a töle távol élő hű fiaira. Tavasz és nyár az a mi ünnepeünk, az ifjúság ünnepe és most kell búcsuznunk atóll, aki maga volt az ifjuság, a tavasz. Barátai — mint megannyi — megtépett, ázott verebek álltak a koporsó körül. Mindegyik szívébe görcsösen markolt a fájdalom, mert a komor végzet sőtét felhőt borított már anélkül is nem tiszta nyarunkra.

Másnap pedig esőnd volt a barátok között. Egy-egy könnyű csapp talán még ma is végigördül az arcokon. Mindenki sietett vissza a maga munkahelyére, csak egy hely várt üresen valakit, aki nem fog visszajönni.

Még egy könnyű csapp talán még ma is végigördül az arcokon. Mindenki sietett vissza a maga munkahelyére, csak egy hely várt üresen valakit, aki nem fog visszajönni.

Dr. Jánossy & Co.
irodájához.
543 Queen St. W. Toronto, Ont.
PENKULDESEK A LEGPONTOSABBAN ESZKÖZLETNEK — BEUTAZÁSI ENGÉDELVEK — JOGI DÖVEK — SZAKSZERŐ ELJÁRÁS — KÖZJEGYZŐI DÖVEK

és gazdasági szakértők figyelmét is teljes mértékben magára vonta Mrs. Farkas és több oldalról nyert külön elismerést, míg Farkas Imre földpárika kőlé-ágya a gazdasági akadémiá produktumánál is különbözött bizonyult. Mrs. Farkas még az ugynevezett angol különlegességekkel "cake és pie"-okkal is elnyert három második és egy harmadik díjat a piacítás mesterei, az angolk elől. Lehetőség, hogy ezeknek az elkészítébe a moztán kánkaiul megleghen nem volt éppen valami kellemes szórakozás, de ahhoz már nem férhet kétség, hogy Mr. Farkas is nagy élvezettel fogyasztotta a dínyertes cukrász remekeket. Választás egészségükre, hogy a jövő évi kiállításán még nagyobb dicsőséget szerezhessenek a magyar kertészeti

BUCSU EGY ELKÖLTÖZÖTT MAGYARTÓL

Fekete lobogós gondolátok lehetnek most pogányul agyamban, Istenem miért kell utolsó utjára kísérni barátunkat: Sebők Józsefet! Azt a lelkes magyar ifjút, akit velünk együtt száműzték szülőföldünkből Erdélyből. Aki ott állott a vártán és csengő kacagással serkentette életre sápadt ajku magyar barátait, aki az égnei szeget szította, panaszos tekintetét és tavaszosan masirozott előttünk vígan dalolta.

Mióta hazánkat földarabolták a gyűlölt ellenség rablógájában mint katonának kellett élnie a végén kiüzve, eltaszítva, messze-messze még itt Kanadában is arra tanított bennünket, hogy távolból is szeressük szegény szülőföldünket. Csak legalább ősz volna, hogy látva a virágok hervadását, a sarga és piros levelek lassu hullását a természet intézkedéseire reádöbbenve bele tudnánk nyugodni az elmúlásba. Te, aki a rajongója voltál, a művészet szerelmese. És a kegyetlen sora ugy hozta magával, hogy éppen őt, aki a természet és a művészetek rajongója volt megölte a művészet eszköze. De lázong bennünk a vér, mert még tavasz után nyár dereka van és aranyport permetez a mélységes láthatárról a nap a magyar anyaföldre és a töle távol élő hű fiaira. Tavasz és nyár az a mi ünnepeünk, az ifjúság ünnepe és most kell búcsuznunk atóll, aki maga volt az ifjuság, a tavasz. Barátai — mint megannyi — megtépett, ázott verebek álltak a koporsó körül. Mindegyik szívébe görcsösen markolt a fájdalom, mert a komor végzet sőtét felhőt borított már anélkül is nem tiszta nyarunkra.

Másnap pedig esőnd volt a barátok között. Egy-egy könnyű csapp talán még ma is végigördül az arcokon. Mindenki sietett vissza a maga munkahelyére, csak egy hely várt üresen valakit, aki nem fog visszajönni.

Gyors PÉNZZÜLDÉS Biztos
MAGYARORSZÁGBA, CSSEHSZLOVÁKIÁBA, RUMANIÁBA, AUSZTRIÁBA ÉS JUGOSZLAVIÁBA
TELJES SZAVATOSSÁG MELLETT A VILÁGHÍRES "NGL" UTJAN
Küldje be a hazaküldendő összeget postal Money Orderon. En azonnal küldök nyugtát róla, az otthoni kifizetés után pedig a címzett által hazai nyugtát küldöm meg Önnek.
Postai és távirati küldés árjegyzékem:
\$15-ig postán 50 cent. Távirattal \$1.00
\$25-ig postán 70 cent. Távirattal \$1.20
\$40-ig postán 90 cent. Távirattal \$1.40
\$50-ig postán \$1.00. Távirattal \$1.50
\$70-ig postán \$1.20. Távirattal \$1.70
\$100-ig postán \$1.50. Távirattal \$2.00
\$200-ig postán \$2.50. Távirattal \$3.00
\$250-ig postán \$3.00. Távirattal \$3.50
250 dolláron felül minden további dollár küldése egy (1) cent. Minden küldésért felelek. — Vágja ki ezen hirdetését és a pénz beküldésével juttassa hozzá, hasznos jutalmat küldök érte.
LUKÁCS LAJOS
Magyar-telvéje.
10617-87 Street. EDMONTON, ALTA.

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG és HALIFAX között
Rendező hajójárata a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Válassz meg rokonal rádésre a jegyet előre, mert így a beutazás sokkal gyorsabban történik.
LESZÁLLITOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK \$163
NEW YORKTÓL BUDAPESTIG ÉS VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON
Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökéhez vagy a

AZ IDEGBAJ UTOLSÓ STÁCIÓJA: A MEGÖRÜLES FENYEGE TI AZOKAT AKIK IDEGESSÉGÜK GYORSÍTASÁT ELHANYAGOLJAK

AZ IDEGEK ELLENÖRZIK AZ EMBERI SZERVEZET MUNKÁJÁT. SZÜLETÉSÉNEK első pillanatától kezdve éjjel nappal, szakadatlanul dolgoznak. Ezen az óriási munkában elkopnak és ha kellő táplálékot, idegerősítőt nem kapnak — egyes részei az idegrendszernek felmondják a szolgálatot és a kínzó bajok egész sorozata következik

VÉRSEGENYSÉG	FÉLŐ ÉRZÉS	FÉRFI BETEGSÉG	FARADTSÁG
SZIVDOBOGÁS	KIMERÜLTSG	NŐI BETEGSÉG	GYOMORBAJ
HAT FAJAS	GYENGESÉG	MAGOMLÉS	INGERLEKENY
DERÉK FAJAS	ALMATLANSÁG	TEHETLENSG	KEDVETLEN
FEJ FAJAS	ROSSZ VÉR	BUSKOMORSÁG	IZGAGA

ÉS EZER MÁSBAJ

Nem tudja megmondani hogy mi a baja de napról napra fogy, mindig fáradt nincsen kedve az élethez

SATURNIN

az életital

AZ IDEGBAJOK EGYETLEN HATHATOS GYÓGYSZERE

A SATURNIN	ételt, táplálja, edzi, erősíti, munkabíróvá teszi az idegeket
A SATURNIN	több százezer embernek adta már vissza egész-séget, életkedvét, erejét
A SATURNIN	ban még senki sem csalódtott
A SATURNIN	már ott is segített, ahol minden más nem használt
A SATURNIN	az idegrendszerben azt potálja, ami abból elpusztult

Csak a Saturnin segít és semmi más
Egy üveg valódi SATURNIN \$1.25 5 üveg, vagyis egy teljes készlet, mely tartós eredményt hoz 5 dollár bérmentve. Csakis e címen kaphatja:

Rendelő szelvény:
Itt küldök 5 dollárt, tessék egy teljes készlet Saturnint azonnal küldeni

Név: _____
Cím: _____

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Rd. Cleveland O.
Kérje a 116 oldalas képes orvosi tanácsadó könyvet. Ingyen küldjük.

A montreali ifjuság nevében:
Oláh György

TUDJA ÖN, hogy augusztus hó 1-től a hajójegy árak le vannak szállítva?

Mi már tudjuk Önnek hajójegyét MONTREALTÓL BUDAPESTIG BUDAPESTTŐL MONTREALIG \$163.00 ADNI!
A visszatérő jéggy árnyvas két osztandó. Használó első utazások Európá má városába Ha Ön az ősz folyamán haza akar utazni, egy használja ki ezt az alkalmat, ami csak október hó 15-ig tart.
HAZAUTAZÓKNAK VISSZATERESI ENGÉDELTY SZERZUNK!
HAVONTA CSOPORTOS UTAZÁSOK MONTREALBÓL Irjon részletekért

LUKÁCS LAJOS
Magyar-telvéje.
10617-87 Street. EDMONTON, ALTA.

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG és HALIFAX között
Rendező hajójárata a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Válassz meg rokonal rádésre a jegyet előre, mert így a beutazás sokkal gyorsabban történik.
LESZÁLLITOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK \$163
NEW YORKTÓL BUDAPESTIG ÉS VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON
Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökéhez vagy a